

Trajnost se začne s teboj

Zelene veščine v humanistiki
in družboslovju

HEI GreenPath

*Shaping HEI environment for
a sustainable tomorrow*

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**Projekt: HEI Green Path:
Oblikovanje okolja visokošolskih institucij za trajnostni jutri
Pogodba št.: 2024-1-PL01-KA220-HED-000244946**

HEI GreenPath
*Shaping HEI environment for
a sustainable tomorrow*

**The University College
of Enterprise
and Administration**

**GENDER EQUALITY
AND INCLUSION
RESEARCH UNIT**

Frederick University

**Mednarodna fakulteta
za družbene in poslovne študije
International School
for Social and Business Studies
Celje · Slovenia · Europe**

**ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS**

**PEGASO
INTERNATIONAL**

Projekt je sofinanciran s podporo Evropske unije (št. projekta 2024-1-PL01-KA-220-HED-000244946). Gradiva, pripravljena v okviru projekta, izražajo izključno stališča njihovih avtorjev in ne odražajo nujno stališč Evropske komisije ali Fundacije za razvoj izobraževalnega sistema (nacionalne agencije). Evropska komisija in FRSE ne prevzemata odgovornosti za vsebino gradiv, nastalih v okviru projekta.

HEI Green Path:

Oblikovanje okolja visokošolskih institucij za trajnostni jutri

**Opolnomočenje študentov humanistike in družboslovja
z zelenimi veščinami za trajnostno prihodnost!**

Avtorji

Assoc. Prof. Dr. Michele Corleto¹,

M.A. Antria Karaoli²,

Assoc. Prof. Dr. Petroula Mavrikiou³,

Mag. Anica Novak Trunk⁴,

M.A. Ewa Raczkowska⁵,

M.A. Alessia Sciamanna⁶,

Assoc. Prof. Dr. Aleš Trunk⁷,

Dr. Vasiliki Tsagkou⁸

¹ Pegaso Online University, MED.E.A. - Pegaso International - michele.corleto@unipegaso.it

² Gender Equality and Inclusion Research Unit (RIGE), Frederick University, Cyprus - res.ak@frederick.ac.cy

³ Department of Business Administration; Gender Equality and Inclusion Research Unit (RIGE), Frederick University, Cyprus - p.mavrikiou@frederick.ac.cy

⁴ International School for Social and Business Studies; and Association for Education and Sustainable Development, Slovenia - anica.novak@mfdps.si

⁵ University College of Enterprise and Administration in Lublin, Poland - e.raczkowska@wspa.pl

⁶ Pegaso Online University, MED.E.A. - Pegaso International - alessia.sciamanna@unipegaso.it

⁷ International School for Social and Business Studies, Slovenia - ales.trunk@mfdps.si

⁸ Lab. of General and Agricultural Microbiology, Department of Crop Science, Agricultural University of Athens, Greece - tsagouv@hotmail.com

O projektu HEI GreenPath

Cilji projekta

Glavni cilj projekta je razviti gradiva in poiskati rešitve, ki bodo prispevale k povečani družbeni in ekološki ozaveščenosti ter odgovornosti študentov in akademskega osebja.

Specifični cilji

- Vključevati ekološke veščine ter koncept trajnostnega razvoja v obstoječe študijske programe različnih disciplin.
- Opremiti visokošolske učitelje z znanjem in orodji za učinkovito spodbujanje razvoja ekoloških veščin pri študentih.
- Spodbujati sodelovanje med univerzami, industrijo in okoljskimi organizacijami z namenom povečanja pomena ekoloških veščin.
- Spodbujati raziskovalne pobude, osredotočene na ekološke veščine, trajnostni razvoj in okoljske inovacije.
- Krepitev ozaveščenost študentov o okoljski problematiki ter pomenu ekoloških veščin.
- Uvajati ekološke veščine in vsebine trajnostnega razvoja v institucionalne politike in upravne strukture.

Kaj je projekt HEI GreenPath?

HEI GreenPath je evropski projekt, katerega cilj je okrepiti ekološko ozaveščenost ter sistematično vključevati zelena znanja in spretnosti v visokošolske učne načrte različnih disciplin.

Projekt si prizadeva opremiti visokošolske učitelje in študente z znanjem ter orodji, ki so potrebna za oblikovanje trajnostne prihodnosti. Ob tem spodbuja tesnejše sodelovanje med univerzami in trgom dela ter krepitev trajnostnih praks v akademski skupnosti.

Zakaj so zelena znanja pomembna za študente humanistike in družboslovja?

"Zelene veščine niso več namenjene le znanstvenikom in inženirjem – so most, ki študentom humanistike in družboslovja omogoča, da znanje preoblikujejo v dejanja, soustvarjajo pravične politike ter spodbujajo resnične spremembe v svetu, ki nujno potrebuje preobrazbo."

1.

Poklicna konkurenčnost na spreminjajočem se delovnem mestu

Multidisciplinarne kompetence imajo na današnjem trgu dela vse večjo vrednost. Delodajalci iščejo analitike politik, komunikatorje in izobraževalce, ki razumejo človeško dimenzijo trajnosti, ne le inženirje z znanjem razvoja zelenih sistemov. Študenti filozofije, politologije in antropologije potrebujejo razumevanje ekoloških politik, podnebne pravičnosti in okoljske etike. Zelena pismenost jim povečuje zaposlitvene možnosti ter jih umešča med vizionarske sodelavce v različnih sektorjih.

2.

Razvoj upravljanja in politike za zeleno prihodnost

Humanistične in družboslovne discipline so temelj razvoja in izvajanja trajnostnih politik. Zelena transformacija ne zahteva le tehničnih rešitev, temveč tudi etično razpravo, kulturno prilagajanje in demokratično legitimnost. Študenti lahko pomembno prispevajo k podnebni politiki, okvirom pravičnega prehoda in trajnostnemu urbanemu oblikovanju, če dobro razumejo upravljanje, javno upravo in politične procese.

Zelenega upravljanja ni mogoče uspešno uresničevati brez sposobnosti kritičnega razmisleka o družbenih pripovedih, razmerjih moči in vrednotah, ki oblikujejo naše dožemanje narave, razvoja in odgovornosti. Tu pridejo na vrsto študenti HDŠ.

3.

Komuniciranje o trajnosti: vloga medijev, zagovorništva in javnega vključevanja

Družboslovci in humanisti so v edinstvenem položaju, da oblikujejo in širijo zgodbe, ki se dotaknejo ljudi. Komunikacija o podnebnih spremembah, okoljsko novinarstvo in trženje trajnostnega razvoja ne zahtevajo le dejstev, temveč tudi uokvirjanje. Sposobnost pripovedovanja o zapletenih globalnih izzivih na dostopen in kulturno odmeven način je veščina, ki temelji na disciplinah, kot so jezikoslovje, literatura in medijske študije.

4.

Sociologija, urbane študije in snovanje odpornih družb

Snovanje, ki je vključujoče in egalitarno, je ključnega pomena za trajnostni urbani razvoj. Discipline, kot so sociologija, humana geografija in urbane študije, omogočajo kritično razumevanje razporeditve okoljskih koristi in bremen med različnimi skupinami prebivalstva. Za družboslovce, ki si prizadevajo ustvarjati odporna in bivalno prijazna mesta, postanejo pojmi, kot so okoljski rasizem, gentrifikacija in trajnostna mobilnost, nepogrešljiva analitična orodja.

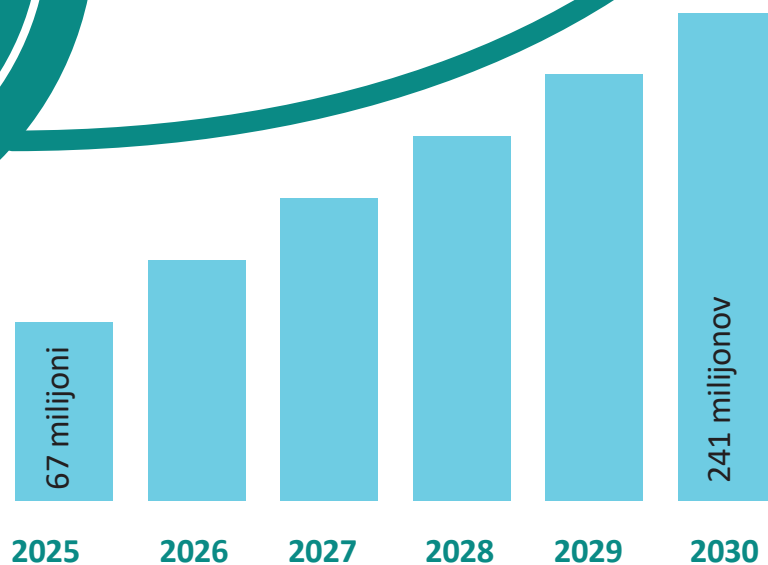
5.

Psihologija in izobraževanje: spodbujanje okolju prijaznih praks

Dolgoročne trajnostne rešitve zahtevajo spremembo vedenjskih vzorcev, katerih temelji izhajajo iz psihološkega znanja. Študenti psihologije so lahko ključni pri oblikovanju intervencij, ki spodbujajo premišljeno potrošnjo in kolektivno odgovornost – od ekološke tesnobe do prookoljskega vedenja. Podobno pedagogi, usposobljeni za okoljsko vzgojo, oblikujejo naslednjo generacijo okoljsko ozaveščenih državljanov.

Ali ste vedeli?

Trendi zaposlovanja

- Do leta 2030 bo na voljo predvidoma 241 milijonov delovnih mest, ki bodo zahtevala zelene veščine, v primerjavi s 67 milijoni leta 2025.⁹
- Število objav za zelena delovna mesta se je med letoma 2022 in 2023 povečalo za 22,4 %, kar presega 12,3-odstotno rast števila kandidatov z zelenimi veščinami.¹⁰
- Posedovanje zelenih veščin poveča možnosti za zaposlitev za 29 % v primerjavi s povprečno delovno silo.¹¹

⁹ Market Research Report. (2025). The Green Skills Gap 2025: Forecasts Key Workplace Demographic and Recruitment Changes Up to 2030. Retrieved from <https://www.researchandmarkets.com/reports/5955204/the-green-skills-gap-forecasts-key-workplace>

¹⁰ World Economic Forum (2024). Green jobs grow twice as fast as workers with green skills. Retrieved from <https://www.weforum.org/stories/2024/02/green-jobs-green-skills-growth/>

¹¹ The Economist Impact. (2024). Green skills: driving the transition to a more sustainable future. Retrieved from https://impact.economist.com/sustainability/green-skills-outlook/downloads/lberdrola_GreenSkillsOutlook_report.pdf

Zahtevane zelene veščine za strokovnjake s področja HDŠ

- ✓ **Okoljsko pravo in politika:** razumevanje predpisov in njihovih družbenih vplivov.
- ✓ **Ogljični odtis:** merjenje in upravljanje emisij ogljika.
- ✓ **Komunikacija o trajnosti:** prenos kompleksnih vprašanj v razumljivo obliko za učinkovito vključevanje javnosti.
- ✓ **Strategije vedenjskih sprememb:** uporaba psihološkega znanja za spodbujanje okolju prijaznih praks.

Sektorji, ki iščejo strokovnjake s področja HDŠ:

- ✓ **Javna politika in upravljanje:** oblikovanje pravičnih in trajnostno naravnanih politik.
- ✓ **Izobraževanje:** vključevanje trajnostnih vsebin v pedagogiko in učne načrte.
- ✓ **Mediji in novinarstvo:** kontekstualizacija ter jasno in razumljivo poročanje o okoljskih izzivih.
- ✓ **Urbano načrtovanje:** snovanje vključujočih in trajnostnih skupnosti.

Izjave strokovnjakov.

Kako so zelene veščine vplivale na njihovo poklicno pot:

Petra Horvat, 42 let,
osnovnošolska učiteljica iz Slovenije
Izobrazba: magisterij iz razrednega pouka

»Moji učenci so zdaj boljše pripravljene za kritično razmišljanje o svoji vlogi v okolju, učni načrt pa je bil obogaten z vključevanjem zelenih veščin v mojo pedagoško prakso. Z izvajanjem dejavnosti za ekološko opismenjevanje in projektom šolskega vrta sem povečala vključenost učencev ter njihovo družbeno odgovornost. To niso zgolj ure naravoslovja – to so življenjske lekcije. Poleg tega me je ta izkušnja strokovno izpopolnila in me približala vprašanju, s katerimi se sooča današnji svet.«

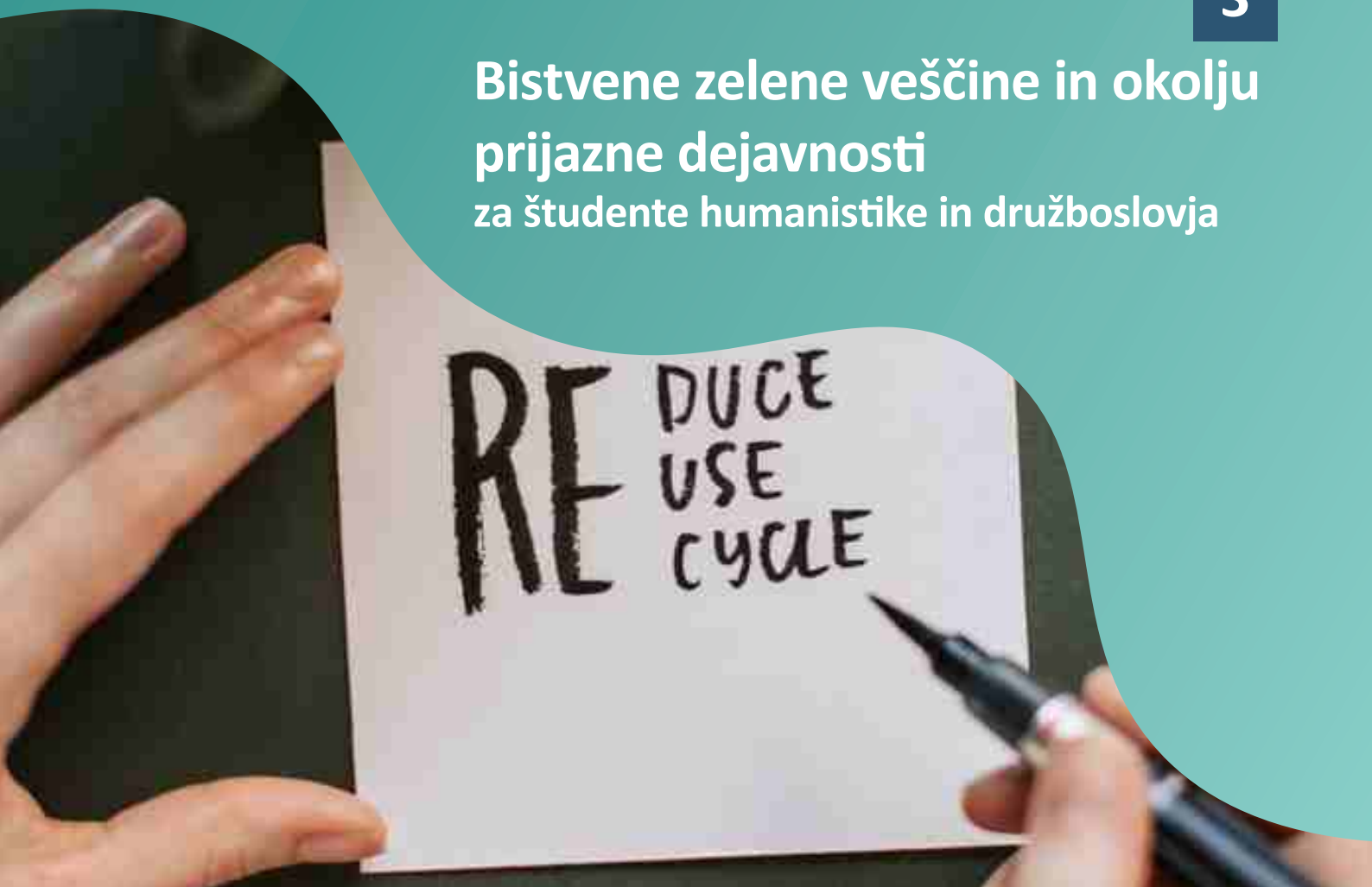

Alen Ježovnik, 55 let,
vodja založbe iz Slovenije .

Izobrazba: dodiplomski študij humanistike, magisterij znanosti iz menedžmenta

»Vključevanje zelenih veščin v naše založniško delo je spremenilo ne le tematike, ki jih obravnavamo, temveč tudi način, kako delujemo kot institucija. Začeli smo dajati prednost publikacijam, ki ozaveščajo o trajnosti, podnebnih spremembah in družbeni odgovornosti. Ta premik je pritegnil novo generacijo ozaveščenih bralcev in sodelavcev. Uvedli smo trajnostne tiskarske prakse in strategijo »digitalno najprej«, s čimer smo zmanjšali svoj negativni vpliv na okolje. Sprejemanje zelenih veščin je našo založbo spremenilo v bolj odgovorno in napredno platformo, usklajeno z globalnimi trajnostnimi cilji.«

Bistvene zelene veščine in okolju prijazne dejavnosti za študente humanistike in družboslovja

Bistvene zelene veščine in okolju prijazne dejavnosti za študente humanistike in družboslovja

Zakaj so zelene veščine pomembne?

Podnebne spremembe in okoljski izzivi dinamično preoblikujejo trg dela. Vedno več organizacij – od javne uprave do zasebnega sektorja – išče zaposlene, ki razumejo pomen trajnostnega razvoja. Zelene kompetence zajemajo znanja, spretnosti in vrednote, ki podpirajo ekološke spremembe ter družbeno odgovorno delovanje. Humanisti in družboslovci imajo izjemen potencial, da postanejo voditelji zelene preobrazbe. Zaradi svojih komunikacijskih sposobnosti, empatije in kritičnega mišljenja lahko vplivajo na družbene vrednote, soustvarjajo spremembe ter podpirajo institucije pri sprejemanju preiščenih in trajnostnih odločitev.

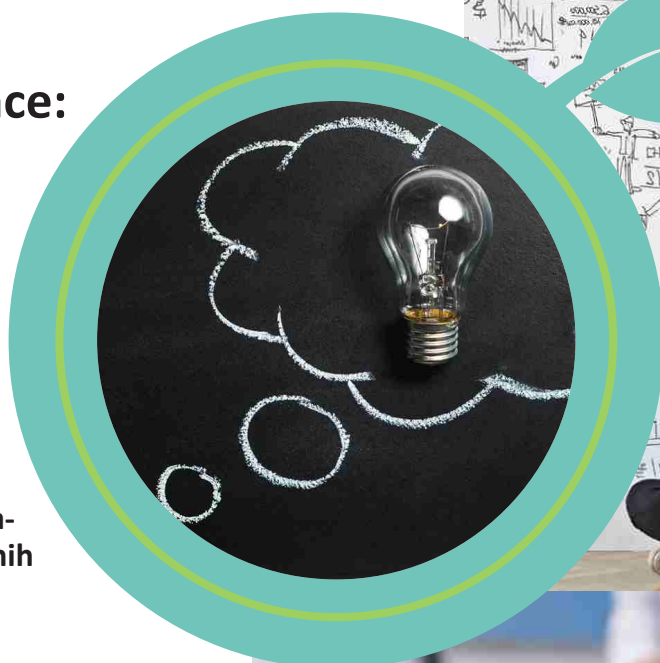
Trg dela čaka na študente z zelenimi veščinami.

Med »zelenimi« poklici, ki bodo na trgu dela pridobivali na pomenu, so tudi tisti, ki v veliki meri temeljijo na mehkih veščinah. Poleg inženirjev, ki obvladajo nove tehnologije, bodo iskani tudi revizorji, strokovnjaki za trženje in vodstveni kadri, ki razumejo izzive, s katerimi se soočajo podjetja, ter znajo učinkovito komunicirati družbene in potrošniške koristi sprememb, ki jih podjetja uvajajo.

Ključne kompetence:

ustvarjalnost in kritično mišljenje

Ustvarjalnost in kritično mišljenje, zlasti v povezavi z okoljsko ozaveščenostjo, veljata za ključni kompetenci prihodnosti. Skupaj predstavljata temelj tako imenovanih zelenih kompetenc.

Ustvarjalnost

omogoča prepoznavanje priložnosti tam, kjer drugi vidijo težave. V kontekstu zelenega gospodarstva omogoča razvoj inovativnih rešitev za zmanjšanje negativnih vplivov na okolje. Diplomant humanistike, ki zna ustvarjalno pristopiti k okoljskim izzivom, lahko soustvarja družbene kampanje, programe ekološke vzgoje ali civilne pobude.

Kritično mišljenje

pomaga oceniti učinkovitost uporabljenih metod, prepoznati tveganja in sprejemati premišljene odločitve – bodisi pri optimizaciji procesov bodisi pri zmanjševanju odpadkov.

Sedem zelenih veščin, po katerih narašča povpraševanje

Analitično razmišljanje za razumevanje potrebe po spremembah in izbiro ustreznih rešitev.

Koordinacija, upravljanje in poslovne veščine za doseganje gospodarskih, družbenih in okoljskih ciljev.

Inovativnost za prepoznavanje priložnosti in razvoj novih strategij na področju varstva okolja.

Trženjske veščine za promocijo okolju prijaznih izdelkov in storitev.

Svetovalne sposobnosti za pomoč potrošnikom pri ekoloških rešitvah in tehnologijah.

Spretnosti mreženja, informacijske tehnologije in jezikov za uspešno delovanje na globalnih trgih.

Vodstvene sposobnosti in strateško razmišljanje za oblikovanje spodbud in pogojev za trajnostno proizvodnjo in transport.

Nov model – tehnološki humanist

V času hitrega tehnološkega razvoja in avtomatizacije postajajo spretnosti, kot so sodelovanje, komunikacija in ustvarjalnost, vse bolj dragocene.

Tradicionalna vloga inženirja, doslej osredotočena predvsem na tehnične vidike, se preoblikuje v nov model – tehnološkega humanista.

Podobno je z zelenimi kompetencami – v dobi hitrih tehnoloških sprememb narašča pomen kompetenc, ki omogočajo hitro in prilagodljivo odzivanje na nove naloge ter pridobivanje novih znanj in kvalifikacij.

Predstavniki novih poklicev, povezanih z »zelenim življenjskim slogom« – kot so sodobni pristopi k dietetiki, prometu in izobraževanju – bodo imeli vse več zaposlitvenih priložnosti. Za prispevek k zeleni in trajnostni prihodnosti vam ni treba biti strokovnjak za obnovljive vire energije. Kot študent/-ka humanistike ali družboslovja lahko:

- svetujete podjetjem in institucijam glede družbene odgovornosti,
- spodbujate prookoljsko naravnost prek medijev in javnega komuniciranja,
- podpirate trajnostni razvoj v javnem sektorju, nevladnih organizacijah ali podjetjih..

Delodajalci od kandidatov pričakujejo tudi sposobnost reševanja konfliktov, učinkovito pisno in ustno sporazumevanje ter sodelovanje v skupinah, tudi v mednarodnih okoljih.

Vse to ustvarja nove zaposlitvene priložnosti za študente humanistike in družboslovja – zlasti za tiste, ki so odprti za nove tehnologije, ustvarjalnost in inovativnost!

Okolju prijazne dejavnosti za študente humanistike in družboslovja

Trajnost se začne z dejanji!

Kot študenti humanistike in družboslovja že poglobljate razumevanje ljudi, kultur in družb. Naredite korak naprej in v svoje akademsko ter vsakdanje življenje vključite okoljsko ozaveščene prakse.

**Začnite tam, kjer ste. Uporabite, kar imate.
Naredite, kar lahko.
Vključite se: enostavne in učinkovite
dejavnosti**

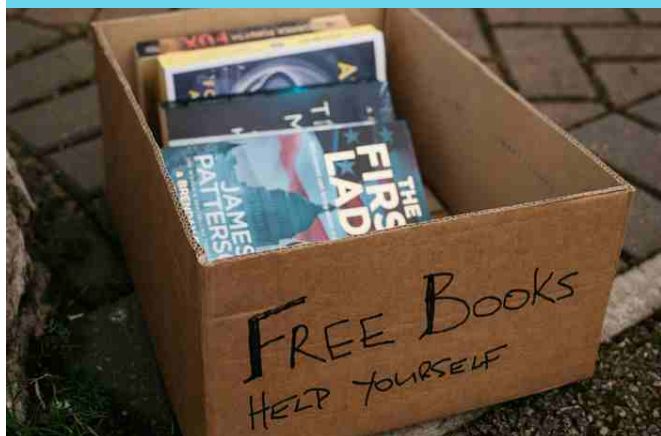
Pobude znotraj kampusa:

• Brezpapirni projekti in zapiski

Postanite digitalni! Uporabljajte aplikacije, kot so Notion, Google Docs ali OneNote, in tako zmanjšajte porabo papirja pri pisanju esejev, branju gradiv in vodenju zapiskov.

• Raziskave in razprave iz področja ekologije

V svojih esejih ali projektih izberite teme, povezane s trajnostnim razvojem. Raziskujte vprašanja, kot so okoljska pravičnost, komuniciranje podnebnih sprememb ali ekološka literatura.

• Izmenjava oblačil ali knjig

Omejite vpliv hitre mode in zmanjšajte količino odpadkov tako, da v sodelovanju s svojim oddelkom ali študentsko skupino organizirate dogodek na temo trajnosti.

• Okolju prijazni dogodki

Pri načrtovanju predavanj, delavnic ali konferenc se odločite za digitalna vabila, materiale za večkratno uporabo in prigrizke lokalnega izvora.

• Pridružite se ali ustanovite klub za trajnostni razvoj

Ustanovite skupino, ki se osredotoča na povezovanje okolja in družbe. Sodelujte pri pobudah na fakulteti, kot so zmanjševanje odpadkov ali podnebni aktivizem.

Osebna dejanja:

- Uporabljajte steklenico za vodo ali skodelico za kavo za večkratno uporabo ter okolju prijazne pisalne potrebščine.
- Zmanjšajte količino zavržene hrane, izbirajte jedi na rastlinski osnovi in kupujte lokalno.
- Hodite peš, kolesarite, se vozite skupaj ali uporabljajte javni prevoz na poti na fakulteto.
- Uvajajte navade varčevanja z energijo, kot sta ugašanje luči in uporaba hladne vode pri pranju perila.

Vključevanje v skupnost in poklicno pot:

- Raziščite in podprite zelena socialna podjetja ter blagovne znamke, ki delujejo po načelih pravične trgovine.
- Aktivno sodelujte v zagovorništvo podnebnih politik, političnih razpravah in lokalnem okoljskem aktivizmu.
- Uporabljajte trajnostne medije in pripovedovanje zgodb za izobraževanje ter spodbujanje k ukrepanju.
- Izberite pripravništva in poklicne poti, ki dajejo prednost okoljskim vrednotam in skrbi za trajnost.

300
kg

... lahko že z zmanjšanjem samo 1 kg dnevnih odpadkov na študenta prihranimo več kot 300 kg odpadkov na leto?¹²

... lahko prehod s papirnatih na digitalne učbenike prihrani do 400.000 dreves letno na univerzitetnih kampusih?¹³

Ali ste
vedeli,
da ...

... lahko okolju prijazna izbira prevoza, kot sta kolesarjenje ali javni prevoz, povprečnemu študentu vsako leto prihrani 1.200 kg emisij CO₂?¹⁴

... kampusi z razširjenimi programi recikliranja preusmerijo do 60 % odpadkov z odlagališč in tako prispevajo k ohranjanju naravnih virov?¹⁵

... Majhni
koraki vodijo
k velikim
spremembam.

**Sprejmite
30-dnevni zeleni
izziv in izberite
3 od zgoraj
navedenih
ukrepov, ki jih
boste izvedli ta
mesec!**

¹² According to estimates on paper use in universities, students consume over 4,000 sheets of paper per year, which can be translated to approximately 300 kg of paper waste annually per student. (Iqbal, M., & Ahmed, F. (2015). Paperless campus: The real contribution towards a sustainable low carbon society. *Journal of Environmental Science, Toxicology and Food Technology*, 9(8), 10–17. <https://doi.org/10.9790/2402-09811017>).

¹³ Although the exact number varies, it is estimated that one tree can produce around 8,000 sheets of paper (Iqbal & Ahmed, 2015). Large-scale transitions to digital textbooks across campuses can result in hundreds of thousands of trees saved annually.

¹⁴ Taking into account that the average passenger vehicle emits around 400 grams of CO₂ per mile, replacing a 4-mile everyday car trip with biking or public transit can reduce emissions by around 1,200 pounds of CO₂ per person annually (<https://www.epa.gov/greenvehicles/greenhouse-gas-emissions-typical-passenger-vehicle>).

¹⁵ For example, Stanford University (<https://sustainable.stanford.edu/>) and the University of Washington (<https://facilities.uw.edu/files/media/uw-recycling-annual-report-2021.pdf>) have reported diversion rates around 60%, meaning that around 60% of campus waste is recycled or composted rather than sent to landfills.

Najboljše prakse zelenega izobraževanja in trajnostnega razvoja v humanistiki in družboslovju

Zdaj, ko veste, zakaj so zelene veščine pomembne in kaj pomenijo, si pogledjmo, kako se uresničujejo v praksi. Zeleni prehod ni več zgolj koncept prihodnosti, temveč se že danes izvaja na univerzah in strokovnih področjih po svetu. To poglavje predstavlja pionirske pobude in poklicne poti, ki trajnostni razvoj spreminjajo iz teorije v prakso.

Univerzitetne pobude in programi trajnostnega razvoja v kampusih

Univerze niso več le kraji učenja, temveč postajajo živi laboratoriji trajnostnega razvoja. V nadaljevanju je prikazano, kako visokošolske ustanove neposredno vključujejo zelena načela v študentsko izkušnjo, s posebnim poudarkom na humanistiki in družboslovju (HDŠ).

Ekološko ozaveščeni kampusi

Univerze preoblikujejo svoje fizične prostore, da bi odražale svojo zavezanost planetu.

- **Zelena infrastruktura:** kampusi uvajajo sončno energijo, zelene strehe in sisteme za zbiranje deževnice.
- **Politike brez odpadkov:** V okviru politik brez odpadkov postajajo standard različne pobude, kot so celoviti programi recikliranja in kompostiranje na ravni celotne univerze.

Primer v praksi:

Cilj trajnostnega načrta »Zeleni kampus« Univerze v Kopenhavnu je 65% zmanjšanje emisij CO₂, trajnost pa je vključena v vse dejavnosti kampusa – od energetike do prehranskih storitev.

Zeleni učni načrti

Vaša diploma s področja humanistike in družboslovja (HDŠ) dobiva zeleno nadgradnjo. Univerze v učne programe neposredno vključujejo trajnostni razvoj in tako zagotavljajo, da bodo diplomanti pripravljene na izzive prihodnosti. Poiščete lahko programe in predmete, kot so: okoljsko pravo in politika, upravljanje trajnostnega turizma, zeleni mediji in okoljsko novinarstvo, krožno gospodarstvo in socialno podjetništvo, ekološka antropologija in sociologija.

Primer v praksi: magistrski študij okoljske politike na LSE

Magistrski študij okoljske politike in regulacije na Londonski šoli za ekonomijo in politične vede (LSE) je odličen primer zelenega učnega načrta za študente HDŠ. Program je zasnovan tako, da bodoče voditelje opremi z družboslovnimi orodji, potrebnimi za reševanje kompleksnih okoljskih izzivov.

Študenti se naučijo analizirati in oblikovati okoljske politike s preučevanjem:

- političnih in gospodarskih dejavnikov okoljskih sprememb,
- vloge mednarodnega prava pri podnebnem upravljanju,
- uporabe ekonomskih načel pri okoljskem menedžmentu.

Navdihnite se z naslednjimi primeri iz prakse:

- **Pobuda za urbano kmetovanje:** U-M Campus Farm na Univerzi v Michiganu Projekt, ki se je začel kot študentska pobuda, je prerasel v uspešno kmetijo univerze, ki oskrbuje študentske jedilnice s svežimi pridelki. Hkrati deluje kot praktični učni laboratorij za raziskovanje prehranskih sistemov, javnih politik in družbene pravičnosti.
- **Kampanje za trajnostno modo:** Društvo za trajnostno modo Univerze v Cambridgeu Društvo organizira izmenjave oblačil, delavnice recikliranja in strokovna predavanja o etičnih dobavnih verigah. Ta ustvarjalna pobuda združuje aktivizem, oblikovanje in gradnjo skupnosti ter spodbuja kritičen razmislek o hitri modi na univerzi.
- **Programi za zmanjševanje odpadkov:** Tekmovanje »Zeleni študentski dom« na Univerzi v Virginiji (UVA). Tekmovanje spodbuja študente k zmanjševanju porabe energije in količine odpadkov s pomočjo prijateljskega tekmovanja. Na podlagi vedenjske psihologije in sodelovanja med vrstniki se trajnostni razvoj spreminja v merljivo gibanje na ravni celotnega kampusa.

Trajnostni projekti, ki jih vodijo študenti

Študenti so najmočnejši nosilci sprememb. Po vsem svetu študenti HDŠ vodijo vplivne projekte, ki prinašajo resnične spremembe v njihove kampuse in skupnosti.

Strokovnjaki s področja HDŠ, ki v praksi uporabljajo zelene veščine na svojem strokovnem področju.

Zelene veščine se ne nanašajo le na akademsko področje, temveč spreminjajo poklicne poti. Vaše poznavanje človeškega vedenja, kulture in družbe je prav to, kar potrebuje zeleno gospodarstvo. Prisluhnite strokovnjakom s področja HDŠ, ki delujejo v ospredju teh sprememb.

Trajnostno novinarstvo

»Močna zgodba o podnebjju ne le obvešča, ampak tudi humanizira. S prepletanjem podatkov v pripoved lahko novinarji spremenijo srca in misli.«

— Pippa Neill, okoljska novinarka in sodelavka konference COP26

Fotografija: Pippa Neill LinkedIn

Zelena politika in pravo

»Zemlja je ranjena in prizadeta – pravo mora spregovoriti v njenem imenu. Potrebujemo pravne strokovnjake, pripravljene kriminalizirati ekocid.«

— Polly Higgins, škotska odvetnica in zagovornica zakona o ekocidu

Fotografija: Wikipedia

Trajnostno urbanistično načrtovanje

»Mesta morajo biti del rešitve – ne le v boju proti podnebnim spremembam, temveč tudi pri izboljševanju kakovosti življenja. S povezovanjem sociologije in oblikovanja ustvarjamo odporne, bivalne in ljudem prijazne prostore.«

— Dr. Jan Gehl, strokovnjak za urbanistično načrtovanje, znan po konceptu 'Mesta za ljudi'

Fotografija: Abril Felman

Vodilne organizacije in mreže za zelene kariere

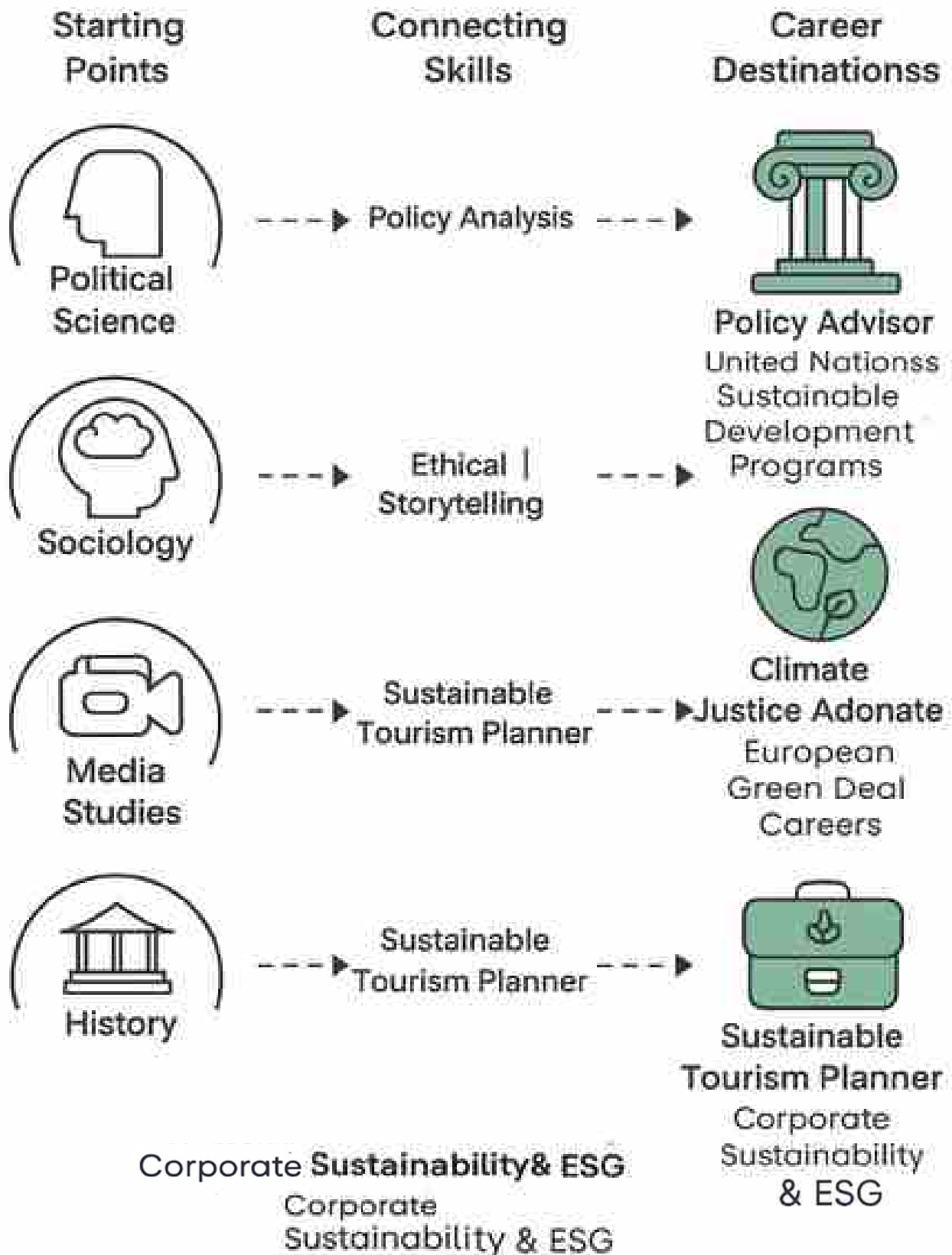
Ste pripravljeni svojo strast spremeniti v poklic? Vaše veščine kritičnega razmišljanja, komunikacije in analize politik so zelo iskane. Številne organizacije aktivno iščejo diplomante HDŠ, ki bodo pomagali voditi zeleni prehod.

- **Programi Združenih narodov za trajnostni razvoj** – raziskave zelenih politik, človekovih pravic in podnebne pravičnosti.
- **Karierne priložnosti v okviru Evropskega zelenega dogovora** – delovna mesta na področju analize politik, prava, okoljske ekonomije in urbanističnega načrtovanja.
- **Nevladne organizacije in skupine strokovnjakov** - priložnosti na področju okoljskega zagovorništva, trajnostnih medijev in javnega komuniciranja.
- **Trajnostno poslovanje in ESG (okoljski, družbeni in upravljavski vidiki)** – karierne poti na področju odgovornega podjetništva, etične mode in zelenega turizma.

To je vaš 'zemljevid' do uspešne zelene kariere:

YOUR HSS PATH TO A GREEN CAREER

Spletna stran projekta: hei-greenpath.eu

Kontaktirajte nas in ostanite v stiku

VODJA PROJEKTA

University College of Enterprise and Administration in Lublin – wspace.pl

Monika Drag – strokovnjak za mednarodne projekte

Bursaki 12 street, 20-150 Lublin

e-pošta: m.drag@wspace.pl,

tel: +48 81 45 29 499

International School for Social and Business Studies (ISSBS), Slovenia – mfdps.si

Prof. Dr. Nada Trunk Širca – trunk.nada@gmail.com

Prof Dr. Valerij Dermol – valerij.dermol@gmail.com / valerij.dermol@mfdps.si

Mag. Anica Novak Trunk – anicanovak@yahoo.co.uk / anica.novak@mfdps.si

Frederick University, Cyprus – frederick.ac.cy

Dr Petroula Mavrikiou – p.mavrikiou@frederick.ac.cy

Antria Karaoli – res.ak@frederick.ac.cy

Agricultural University of Athens, Greece – aua.gr

Dr. Iordanis Chatzipavlidis, Professor – chatzipavlidis@aua.gr

Vasiliki Tsagkou, PhD Researcher – tsagouv@hotmail.com

Vera Charitou, MSc Researcher – vera.charitou@aua.gr

Pegaso International Higher Education Institution, Malta – mfdps.si

Prof, Luigia Melilio – rector@pegasointernational.eu

Alessia Sciamanna – alessia.sciamanna@unipegaso.it

Odprti dostop

Ta publikacija je licencirana pod pogoji mednarodne licence Creative Commons Priznanje avtorstva 4.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), ki dovoljuje uporabo, deljenje, prilagajanje, distribucijo in razmnoževanje v katerem koli mediju ali formatu, če ustrezno navedete avtorja(-e) izvirnika in vir, zagotovite povezavo do licence Creative Commons ter navedete, ali so bile opravljene spremembe.

Slike ali drugo gradivo tretjih oseb v tej publikaciji so vključeni v licenco Creative Commons, razen če je ob gradivu navedeno drugače. Če gradivo ni vključeno v licenco Creative Commons in vaša nameravana uporaba ni dovoljena z zakonskimi predpisi ali presega dovoljeno uporabo, morate dovoljenje pridobiti neposredno od imetnika avtorskih pravic.

Izjava o uporabi umetne inteligence

Med pripravo tega dela so avtorji uporabili ChatGPT za izboljšanje jezika in berljivosti. Po uporabi tega orodja so vsebino pregledali in uredili ter prevzemajo polno odgovornost za vsebino publikacije.

Nekatere fotografije, uporabljene v tej brošuri, so pridobljene s spletnega portala Pexels (www.pexels.com).

Projekt je sofinanciran s podporo Evropske unije (št. projekta 2024-1-PL01-KA-220-HED-000244946). Gradiva, pripravljena v okviru projekta, izražajo izključno stališča njihovih avtorjev in ne odražajo nujno stališč Evropske komisije ali Fundacije za razvoj izobraževalnega sistema (nacionalne agencije). Evropska komisija in FRSE ne prevzemata odgovornosti za vsebino gradiv, nastalih v okviru projekta.

